

PÖLLUMAJANDUSE REGISTRITE
JA INFORMATSIOONI AMET

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS Määrge tehtud:
27.11.2024

Kehtib kuni: 26.11.2029
Alus: ELÜPS § 114 lg 1

KOHALIKU TEGEVUSRÜHMA RAKENDUSKAVA 13-40.5/24/182

Üldandmed

Taotluse

andmed

Meede: Kohaliku tegevusrühma toetus

Rakenduskava aasta: 2025

Strateegia meetmete projektitoetuse eelarve: 520 425.00

Taotleja andmed

Taotleja nimi: MITTETULUNDUSÜHING
PIIRIVEERE LIIDER

Registrikood: 80237093

E-post: PIIRIVEERE@PIIRIVEERE.EE

Telefoninumber: 512 7160, 5818 8890

Esitaja nimi: Endla Mitt

Isikukood: [REDACTED]

Volitatud esindaja andmed taotluse menetlemisel

Esindaja nimi: Endla Mitt

Isikukood: [REDACTED]

Strateegia meetmed

Strateegia meetme number ja nimetus	Taotluste vastuvõtu algusaeg	Taotluste vastuvõtu lõppaeg	Taotletav projektitoetuse summa	Kohaliku tegevusrühma poolt esitatavate projektitoetuste taotluste eelarve	Kavandatud eelarve kokku
1 Elukeskkond	10.03.2025 00:00	25.03.2025 16:00	78 064.00	0.00	78 064.00
	10.09.2025 00:00	25.09.2025 16:00	78 064.00	0.00	78 064.00
2 Ettevõtlus	10.03.2025 00:00	25.03.2025 16:00	117 096.00	0.00	117 096.00
	10.09.2025 00:00	25.09.2025 16:00	117 096.00	0.00	117 096.00
3 Teadmiste ja oskuste arendamine (ühisprojektid)	10.03.2025 00:00	25.03.2025 16:00	52 042.00	0.00	52 042.00
	10.09.2025 00:00	25.09.2025 16:00	52 042.00	0.00	52 042.00
5 LEADER-koostöö	01.01.2025 00:00	31.12.2025 23:59	0.00	26 021.00	26 021.00
KOKKU			494 404.00	26 021.00	520 425.00

1.1 Elukeskkond

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Ei

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: Piirkonna elanikkonna heaolu ja keskkonnasäästlikkuse parandamiseks, toetades nii füüsilise kui ka vaimse keskkonna arendamist

Strateegia meetme eesmärk ja saavutatav tulemus: Eesmärk:

Piiriveere piirkonnas on väärt elukeskkond ja elujõuline kultuuriruum.

Saavutatav tulemus:

Avaliku ruumi, sealhulgas hoonete, arendamine ja tänapäevastamine, et need vastaksid inimeste ootustele.

Kohaliku kultuuripärandi säilitamine ja arendamine, et kasutada piirkonna eristuvat potentsiaali ja konkurentsieeliseid.

Puhkemajanduse avaliku infrastruktuuri korrastamine, et muuta maapiirkond atraktiivsemaks alaliseks elukohaks.

Toetuse saajad: Piiriveere Liidri tegevuspiirkonnas või tegevuspiirkonna hüvanguks

tegutsevad: Kolmanda sektori organisatsioonid, sh kohalik tegevusrühm

Omaavalitsuse

d FIE-d

Mikro- ja väikeettevõtted

Toetatavad tegevused: Vaba aja veetmise võimaluste (huvi- ja sporditegevus, avalik ruum jms) loomine või arendamine

Investeeringud külaelu ja elukeskkonna edendamisse (taristusse, ehitistesse, seadmetesse, tarkvarasse, rajatistesse jne), sh taastuvenergia lahendustesse ja kiire internetiühenduse loomisse

Materiaalse kultuuripärandi objektide säilitamine, taastamine ning arendamine

Investeeringud puhkemajanduse avalikku infrastruktuuri (objektide tähistamine, kohavisuaali loomine ja rakendamine, viidastamine, miljöövääruslike kohtade parendamine, puhkealade arendamine jms) Keskkonnaseisundi parendamine

Looduskeskkonna kättesaadavuse suurendamine

Turvalisuse tõstmine

Investeeringuga seotud järelevalvetegevused

Investeeringut ette valmistavad tegevused, kui investeering viiakse ellu sama projekti raames ja ettevalmistava tegevuse maht ei ületa 10% projekti kogumaksumusest

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): Nõuded toetuse saajale:

Tegevus tuleb ellu viia Piiriveere Liidri tegevuspiirkonnas või peab tegevus olema suunatud tegevuspiirkonna hüvanguks.

Taotluse esitamise dokumendid:

Taotlus peab sisaldama informatsiooni, mis on nõutud LEADER-meetme määruuses.

Lisaks tuleb taotluses kajastada informatsioon, mis on vajalik hindamiskomisjonile taotluse

asjakohasuse hindamiseks.

Täpsed nõuded teeb PVL avalikuks oma kodulehe

Toetuse maksimaalne suurus ja määr: Minimaalne toetussumma:

3000 EUR Maksimaalne toetussumma: 50000 EUR

Toetuse määr:

Kolmanda sektori organisatsioonide projektide puhul:

90% Omavalitsuse projektide puhul: 70%

Ettevõtete projektide puhul: 60%

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/2115 artiklis 7 sätestatud näitajad ja ÜPP- strateegiakavas nimetatud sihtväärtus: Piirkonna elanikkonna dünaamika vähenemine väiksem kui 1,5% aastas.

Keskkonnasäästlikkusele

ning kliimamuutuste

leevendamisele kaasa aitavate

projektide arv 5. Kasusaajate

arv:20% (u 1800

tegevuspiirkonna

elanikku)

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Elukeskkonna meetme strateegia näitajad ja sihttasemed on järgmised:

Piirkonna elanikkonna dünaamika:

Algtase (2023): Väheneb 1,5% aastas.

Sihttase (2029): Vähenemine väiksem kui 1,5% aastas.

Keskkonnasäästlikkusele ning kliimamuutuste leevendamisele kaasa aitavate projektide arv:

Algtase (2023): 0 projekt

Sihttase (2029): 5 projekti.

Kasusaajate arv:

Algtase (2023): 0

Sihttase (2029): U 1800 tegevuspiirkonna elanikku (20%).

Nende näitajate kogumise allikaks on Rahvastikuregister ja projektide elluvijate tagasiside, mida kogutakse e-PRIA-s

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: Vastavus strateegia visiooni ja eesmärkidega (20%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas ja kuidas on taotlus seotud visiooni ja eesmärkidega – kas ja mil määral aitab projekti elluviimine nende saavutamisele kaasa . Hinnatakse, kas ja kuidas panustab taotlus konkreetse meetme väljundnäitajate sihttasemetega saavutamisse

•Skaala:

o0: Taotlus ei ole strateegiaga seotud ega panusta ühtegi väljundnäitajasse.

o1: Taotlus on strateegiaga vähesel määral seotud ja panustab ühte väljundnäitajasse.

o2: Taotlus on strateegiaga enamjaolt seotud ja panustab enam kui ühte väljundnäitajasse.

o3: Taotlus tuleneb otseselt strateegia visioonist ja eesmärkidest ning panustab kõiki konkreetse meetme väljundnäitajatesse.

Panus rohepöördesse (10%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas ja kuidas panustab taotlus keskkonna- ja kliimasõbralike (sh bio- ja ringmajandus) lahenduste väljatöötamise (sh näiteks kohalike ressursside kasutamine, taastuenergia rakendamine, taaskasutus, ringmajandus jms)

•Skaala:

o0: Taotlus ei panusta keskkonna- ja kliimasõbralike lahenduste väljatöötamise.

o1: Taotlus panustab keskkonna- ja kliimasõbralike lahenduste väljatöötamise vähesel määral. o2: Taotlus panustab keskkonna- ja kliimasõbralike lahenduste väljatöötamise osaliselt.

o3: Taotlus on keskkonda taastav ja kliimasõbralik.

Uuenduslikkus (10%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas ja mil määral on tegemist uuendusliku lähenemisega.

•Skaala:

o0: Taotlus ei ole uuendusliku iseloomuga.

o1: Taotlus on uuendusliku iseloomuga taotleja jaoks. o2: Taotlus on uuenduslik tegevuspiirkonnas.

o3: Taotlus on uuenduslik ka väljaspool tegevuspiirkonda.

Koostöisus (10%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas projekti elluviimine ja/või tulemuste kasutamine toimub koostöös, samuti kas projekti elluviimise järgselt tekivad koostöösidesed.

•Skaala:

o0: Taotleja viib projekti ellu ilma partneriteta, tulemused kuuluvad üksnes taotlejale.

o1: Projekti elluviimine toimub koostöö oma sektoris/valdkonnas, kaasatud on vähemalt 1 partner. o2: Projekti elluviimine toimub vähemalt kahe sektori koostöös, kes kõik saavad projektist kasu, kaasatud on enam kui 1 partner.

o3: Projekt viiakse ellu kolme sektori sisulises koostöös, tulemused on mõeldud kõikidele kasutamiseks.

Tulemuste majanduslik elujõulisus (20%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas ja mil määral on projekti tulemused tagatud peale toetusrahade lõppemist, kuidas on kaetud objektide majanduskulude katmine, vajalik kliendibaas vms.

•Skaala:

o0: Tegevused lõppevad projekti lõpuga, investeringuobjekti edasine ekspluatsioon ei ole läbi mõeldud.

o1: Projekti tulemused on vähesel määral kestlikud.

o2: Projekti tulemused on enamjaolt kestlikud.

o3: Projekti tulemused on arusaadavalt jätkusuutlikud (näiteks teenuse osutamine jätkub ka peale projekti lõppu).

Taotluse realistlikkus (10%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas projektis kavandatud tulemuste saavutamine ning eelarve ja ajakava on selged ning realistlikud

•Skaala:

o0 – Tulemuste saavutamine ei ole usutav, ajakava ja eelarve on

ebarealistlikud o1 – Tulemuste saavutamine on vähesel määral usutav

o2 – Tulemuste saavutamine on enamjaolt usutav

o3 – Projekti eelarve on põhjendatud (nt hinnapakumistega kaetud), ajakava on realistlik. Projekti tulemuste saavutamine on usutav

Taotluse kvaliteet (10%)

•Kirjeldus: Hinnatakse taotluse kvaliteeti – osade omavahelist sidusust, keelelist ja vormistuslikku korrektsust, asjakohaste lisade olemasolu.

•Skaala:

o0 – Taotluse osad ei ole üksteisega loogiliselt seotud, tekst on raskesti mõistetav, keeleliselt ebakorrekne

o1 – Taotluse osad on üksteisega vähesel määral seotud, tekst on ebakorrekne ja üldjoontes mõistetav

o2 – Taotluse osad on üksteisega üldiselt seotud, tekst on enamjaolt mõistetav ja korrektne

o3 – Projekti eesmärgid, tegevused ja tulemused on omavahel loogiliselt seotud. Taotlus on koostatud keeleliselt ja vormiliselt korrektselt, sisaldades asjakohaseid lisadokumente.

Taotleja suutlikkus (10%)

•Kirjeldus: Hinnatakse taotleja võimekust projekti ellu viia, sh, kuid mitte ainult varasem kogemus, majanduslik võimekus, kompetentsus

•Skaala:

o0 – Taotleja ja/või tema meeskonnaliikmete võimekus projekti ellu viia on väga väike – varasemad kogemused puuduvad, võimalik kulude suurenemine tingib tõenäoliselt projekti katkestamise, meeskonnaliikmetel puuduvad projekti elluviimiseks vajalikud teadmised ja oskused

o1 – Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on osaline võimekus projekti ellu viimiseks

o2 – Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on üldiselt võimekus projekti ellu viimiseks olemas

o3 – Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on varasem kogemus projektide elluviimisel, võimekus tagada omafinantseering või isegi katta kallinemine, olemas on vajalikud teadmised ja oskused projekti tulemuslikuks elluviimiseks

ÜPP-strateegiakava erieesmärk, mille saavutamisele strateegia meetme

rakendamine enim kaasa aitab.: Elukeskkonna meetme rakendamine aitab enim kaasa

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/2115 artiklis 7 sätestatud erieesmärgile

nr 8, mis keskendub tööhõive, majanduskasvu, soolise võrdõiguslikkuse, sotsiaalse kaasatuse ja kohaliku arengu edendamisele maapiirkondades, sealhulgas ringbiomajanduse ja säästva metsamajanduse aspektidele

2.2 Ettevõtlus

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Ei

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: Ettevõtluse arendamine ja uute innovaatiliste lahenduste loomine, et luua tasuvaid töökohti. Kogukondade tugevdamine ja teenuste kättesaadavuse parandamine, hõlmates keskkonnasõbralikke ja kliimamuutustega kohanemist toetavaid lahendusi.

Püütakse säilitada ja edendada maaelu positiivset kuvandit.

Strateegia meetme eesmärk ja saavutatav tulemus: Eesmärk:

Edendada innovatiivset ja elujõulist ettevõtlust Piiriveere piirkonnas, luues uusi töökohti ja tõstes olemasolevate ettevõtete konkurentsivõimet.

Saavutatav tulemus:

.Uute töökohtade loomine ja olemasolevate säilitamine.

Ettevõtete müügitulu ja lisandväärtuse kasvu saavutamine.

Keskkonnasäästlike ja kliimamuutustega kohanemisele kaasa aitavate projektide arvu suurendamine. Uute või arendatud teenuste ja toodete arvu kasv.

Kohalike ressursside väärimine läbi uuenduslike projektide.

Need eesmärgid ja tulemused on kooskõlas üldisemate strateegiliste suundadega, mis on suunatud piirkonna majandusliku elujõulisuse ja säästva arengu toetamisele.

Toetuse saajad: Kolmanda sektori organisatsioonid

Omaavalitsused

FIE-d (füüsilisest isikust ettevõtjad) Mikroettevõtted ja väikeettevõtted

Need grupid peavad tegutsema Piiriveere Liidri tegevuspiirkonnas või nende tegevus peab olema suunatud piirkonna hüvanguks.

Toetatavad tegevused: Investeeringud ettevõtete põhivarasse: See hõlmab taristusse, ehitistesse, seadmetesse, tarkvarasse ja rajatistesse tehtavaid investeeringuid, sh keskkonnasõbralikesse lahendustesse ja kiire internetiühenduse loomisse.

Investeeringuga seotud järelevalvetegevused: See tagab, et investeeringud on asjakohased ja vastavad ettenähtud nõuetele.

Investeeringut ette valmistavad tegevused: Sellised tegevused on toetatavad, kui investeering viiakse ellu sama projekti raames ja nende maht ei ületa 10% projekti kogumaksumusest.

Koolitus: See on seotud põhivara kasutusele võtmisega, tingimusel et see ei ületa 10% investeeringu mahust.

Neid tegevusi toetatakse selleks, et tõsta ettevõtluse konkurentsivõimet ja soodustada uuenduslikke lahendusi.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): Nõuded toetuse saajale:

Tegevus peab toimuma Piiriveere Liidri tegevuspiirkonnas või olema suunatud piirkonna hüvanguks.

Taotluse esitamise dokumendid:

Taotlus peab sisaldama kõiki LEADER-meetme määruses nõutud andmeid.

Taotlus peab kajastama ka lisainformatsiooni, mis on vajalik hindamiskomisjonile taotluse asjakohasuse hindamiseks.

Täpsed nõuded dokumendile tehakse taotlejatele kättesaadavaks Piiriveere Liidri veebilehel. Need on põhinõuded, millele projektitoetuse taotleja peab vastama ja dokumendid, mida ta peab esitama taotluse käigus.

Toetuse maksimaalne suurus ja määr: **Minimaalne toetussumma:**

5000 EUR Maksimaalne toetussumma: 75000 EUR

Toetuse määr: 60% ettevõtlusele suunatud projektide puhul.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/2115 artiklis 7 sätestatud näitajad ja ÜPP- strateegiakavas nimetatud sihtväärtus: Müügitulu kasv: Sihttase 10% aasta peale projekti elluviimist. Lisandväärtuse kasv töötaja kohta: Sihttase 10% aasta peale projekti elluviimist.

Keskkonnasäästlike projektide arv: 10 projekti aastaks

2029. Uute töökohtade arv: 10 töökohta aastaks 2029.

Toetust saanud ettevõtete arv: 45 ettevõtet aastaks 2029.

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Uute töökohtade arv: Sihttasemeks on luua uusi töökohti, konkreetset numbrit ei ole määratletud.

Säilitatud töökohtade arv: Fookus on ka olemasolevate töökohtade säilitamisel.

Uuenduslike projektide arv: Suurendada uuenduslike projektide arvu, mida mõõdetakse eraldi.

Uute või arendatud teenuste ja toodete arv: Siht on kasvatada nende arvu, mis aitavad tõsta ettevõtete konkurentsivõimet.

Kohalikke ressursse vääripdavate projektide arv: Rohkem projekte, mis vääripdavad kohalikke ressursse.

Projektide arv, milles mikro- ja väikeettevõtted teevad koostööd keskmiste ja/või suurtega:

Julgustada koostööprojekte eri suurusega ettevõtete vahel.

Need näitajad aitavad jälgida ettevõtlusmeetme mõju piirkonna majandusarengule.

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: Vastavus strateegia visiooni ja eesmärkidega (20%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas ja kuivõrd on taotlus seotud visiooni ja eesmärkidega – kas ja mil määral aitab projekti elluviimine nende saavutamisele kaasa . Hinnatakse, kas ja kuivõrd panustab taotlus konkreetse meetme väljundnäitajate sihttasemetega saavutamisse

•Skaala:

o0: Taotlus ei ole strateegiaga seotud ega panusta ühtegi väljundnäitajasse.

o1: Taotlus on strateegiaga vähesel määral seotud ja panustab ühte väljundnäitajasse.

o2: Taotlus on strateegiaga enamjaolt seotud ja panustab enam kui ühte väljundnäitajasse.

o3: Taotlus tuleneb otseselt strateegia visioonist ja eesmärkidest ning panustab kõiki konkreetse meetme väljundnäitajatesse.

Panus rohepöördesse (10%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas ja kuivõrd panustab taotlus keskkonna- ja kliimasõbralike (sh bio- ja ringmajandus) lahenduste väljatöötamisse (sh näiteks kohalike ressursside kasutamine, taastuvenergia rakendamine, taaskasutus, ringmajandus jms)

•Skaala:

o0: Taotlus ei panusta keskkonna- ja kliimasõbralike lahenduste väljatöötamisele.

o1: Taotlus panustab keskkonna- ja kliimasõbralike lahenduste väljatöötamisele vähesel määral. **o2:** Taotlus panustab keskkonna- ja kliimasõbralike lahenduste väljatöötamisele osaliselt.

o3: Taotlus on keskkonda taastav ja kliimasõbralik.

Uuenduslikkus (10%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas ja mil määral on tegemist uuendusliku lähenemisega.

•Skaala:

o0: Taotlus ei ole uuendusliku iseloomuga.

o1: Taotlus on uuendusliku iseloomuga taotleja

jaoks. **o2:** Taotlus on uuenduslik

tegevuspiirkonnas.

o3: Taotlus on uuenduslik ka väljaspool tegevuspiirkonda.

Koostöisus (10%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas projekti elluviimine ja/või tulemuste kasutamine toimub koostöös, samuti kas projekti elluviimise järgselt tekivad koostöösidedmed.

•Skaala:

o0: Taotleja viib projekti ellu ilma partneriteta, tulemused kuuluvad üksnes taotlejale.

o1: Projekti elluviimine toimub koostöö oma sektoris/valdkonnas, kaasatud on vähemalt 1

partner. **o2:** Projekti elluviimine toimub vähemalt kahe sektori koostöös, kes kõik saavad projektist kasu, kaasatud on enam kui 1 partner.

o3: Projekt viiakse ellu kolme sektori sisulises koostöös, tulemused on mõeldud kõikidele kasutamiseks.

Tulemuste majanduslik elujõulisus (20%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas ja mil määral on projekti tulemused tagatud peale toetusrahade lõppemist, kuidas on kaetud objektide majanduskulude katmine, vajalik kliendibaas vms.

•Skaala:

o0: Tegevused lõppevad projekti lõpuga, investeringuobjekti edasine ekspluateerimine ei ole läbi mõeldud.

o1: Projekti tulemused on vähesel määral kestlikud.

o2: Projekti tulemused on enamjaolt kestlikud.

o3: Projekti tulemused on arusaadavalt jätkusuutlikud (näiteks teenuse osutamine jätkub ka peale projekti lõppu).

Taotluse realistlikkus (10%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas projektis kavandatud tulemuste saavutamine ning eelarve ja ajakava on selged ning realistlikud

•Skaala:

o0 – Tulemuste saavutamine ei ole usutav, ajakava ja eelarve on ebarealistlikud

o1 – Tulemuste saavutamine on vähesel määral

**usutav o2 – Tulemuste saavutamine on enamjaolt
usutav**

**o3 – Projekti eelarve on põhjendatud (nt hinnapakumistega kaetud), ajakava on realistlik. Projekti
tulemuste saavutamine on usutav**

Taotluse kvaliteet (10%)

•Kirjeldus: Hinnatakse taotluse kvaliteeti – osade omavahelist sidusust, keelelist ja vormistuslikku korrektsust, asjakohaste lisade olemasolu.

•Skaala:

o0 – Taotluse osad ei ole üksteisega loogiliselt seotud, tekst on raskesti mõistetav, keeleliselt ebakorrekne

o1 – Taotluse osad on üksteisega vähesel määral seotud, tekst on ebakorrekne ja üldjoontes mõistetav

o2 – Taotluse osad on üksteisega üldiselt seotud, tekst on enamjaolt mõistetav ja korrektne

o3 – Projekti eesmärgid, tegevused ja tulemused on omavahel loogiliselt seotud. Taotlus on koostatud keeleliselt ja vormiliselt korrektselt, sisaldades asjakohaseid lisadokumente.

Taotleja suutlikkus (10%)

•Kirjeldus: Hinnatakse taotleja võimekust projekti ellu viia, sh, kuid mitte ainult varasem kogemus, majanduslik võimekus, kompetentsus

•Skaala:

o0 – Taotleja ja/või tema meeskonnaliikmete võimekus projekti ellu viia on väga väike – varasemad kogemused puuduvad, võimalik kulude suurenemine tingib tõenäoliselt projekti katkestamise, meeskonnaliikmetel puuduvad projekti elluviimiseks vajalikud teadmised ja oskused

o1 – Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on osaline võimekus projekti ellu viimiseks

o2 – Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on üldiselt võimekus projekti ellu viimiseks olemas

o3 – Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on varasem kogemus projektide elluviimisel, võimekus tagada omafinantseering või isegi katta kallinemine, olemas on vajalikud teadmised ja oskused projekti tulemuslikuks elluviimiseks

ÜPP-strateegiakava erieesmärk, mille saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab.: Ettevõtlusmeetme rakendamine aitab enim kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/2115 artiklis 7 sätestatud erieesmärgile nr 8. See erieesmärk on suunatud tööhõive, majanduskasvu, soolise võrdõiguslikkuse, sealhulgas naiste osalemise põllumajanduses, sotsiaalse kaasatuse ja kohaliku arengu edendamisele maapiirkondades, sealhulgas ringbiomajanduse ja säästva metsamajanduse aspektidele.

3.3 Teadmiste ja oskuste arendamine (ühisprojektid)

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Ei

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: Vajadus suurendada piirkonna konkurentsivõimet ja sotsiaalset heaolu, tõstes kohalike elanike oskusi ja teadlikkust ning toetades kultuuripärandi säilitamist ja kogukondlikku koostööd. Edendada jätkusuutlikku arengut ja parandada elukeskkonda, muutes piirkonna atraktiivsemaks elu- ja töökohaks.

Strateegia meetme eesmärk ja saavutatav tulemus: Suurendada Piiriveere piirkonna kogukondade, elanike ning noorte tulevikuliidrite võimestamist, edendades nende teadmisi ja oskusi läbi haridus- ja koolitusprogrammide. Saavutatav tulemus hõlmab kogukondade aktiveerimist, kohalike ressursside väärimist, samuti piirkonna tuntuse tõstmist, mis kokku aitavad kaasa piirkonna majanduslikule ja sotsiaalsele arengule.

Toetuse saajad: Kolmanda sektori organisatsioonid, sh kohalik tegevusrühm Omavalitsused

FIE-d (füüsilisest isikust ettevõtjad) Mikro- ja väikeettevõtted

Need toetuse saajad peavad tegutsema Piiriveere Liidri tegevuspiirkonnas või nende tegevus peab olema suunatud piirkonna hüvanguks

Toetatavad tegevused: Teenuste ja toodete arendus ettevõtetel

Ettevõtte arendamine (mentorlus, koolitused, kootsing jne)

Turundus

Haridusinnovatsiooni toetamine

Elanikkonna teadmiste ja oskuste tõstmine (koolitused, seminarid, õppereisid jne)

Elanikkonna terviseteadlikkuse ja tervislike eluviiside edendamine

Kogukondade aktiveerimine ja koostöövõrgustike arendamine, sh arukate külade strateegiate koostamine

Piirkonna tuntuse tõstmine (kohaturundus, pakettide loomine jne)

Mitmesuguste sündmuste, sh suursündmused, festivalid, külapeod jne, korraldamine

Koolituste korraldamine, mis aitavad kaasa piirkonna tuntuse tõstmisele (teenindus, turundus, müük jne)

Immateriaalse kultuuripärandi säilitamine, taastamine ja arendamine (meedia, materjalid, sündmused jne)

Projektijuhtimine.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): Tegevus tuleb ellu viia Piiriveere Liidri tegevuspiirkonnas või peab tegevus olema suunatud tegevuspiirkonna hüvanguks.

Taotluse esitamise dokumendid:

Taotlus: Peab sisaldama kõiki LEADER-meetme määruses nõutud andmeid.

Äriplaan: Kui toetuse summa ületab 25 000 eurot, tuleb taotluses täiendavalt selgitada äriplaani,

sealhulgas investeeringu ja/või tegevuse majanduslikku mõttekust, klientide arvu prognoosi ning tulevaste tulude ja kulude prognoosi. Väiksemate toetussummade puhul piisab lihtsamast majandusliku mõttekuse selgitusest.

Turundusplaan: Kui projekti põhisisuks on turundus, tuleb esitada turundusplaan. Tegevuskava ja eelarve: Üksikasjalik kava projekti elluviimiseks koos eelarvega. Kaasfinantseerimise tõend: Kinnitus omafinantseeringu olemasolu kohta.

Täiendavad nõuded:

Positiivse rahastusotsuse saanud taotleja ei tohi toetust taotleda kahest järgmisest voorust.

Toetus võib olla vähese tähtsusega abi.

Toetuse maksimaalne suurus ja määr: **Minimaalne toetussumma:**

3,000 EUR Maksimaalne toetussumma: 25,000 EUR

Toetuse määr:

90% tulu mitteteenivate projektide puhul

60% ettevõtlusele suunatud projektide, sh suursündmuste puhul

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/2115 artiklis 7 sätestatud näitajad ja ÜPP- strateegiakavas nimetatud sihtväärtus: Tööhõive ja majanduskasvu edendamine maapiirkondades

Näidik: R.37 (toetatud uute töökohtade arv ühise põllumajanduspoliitika projektides)

Sihttase 2029: 5 uut töökohta

Kohalike kogukondade ja sotsiaalse kaasatuse edendamine

Näidik: R.39 (ühise põllumajanduspoliitika toetusel arendatud maapiirkondade ettevõtete, sealhulgas biomajanduse ettevõtete arv)

Sihttase 2029: 15 toetatud ettevõtet

Keskkonnasäästlikkus ja kliimamuutuste leevendamine maapiirkondades

Näidik: R.27 (keskkonnasäästlikkusele ja kliimamuutuste leevendamisele kaasa aitavate tegevuste arv maapiirkondades)

Sihttase 2029: 6 toetatud projekti

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Toetatud sündmuste küllastajate

arvu kasv: Algtase 2023: 0

Sihttase 2029: 25% kasv

Allikas: Projektide elluvijate andmed

Piiriveere koostööpiirkonda puudutavate meediakajastuste arv üleriigilise levikuga kanalites:

Algtase 2023: Ei ole mõõdetud

Sihttase 2029: Trend kasvav

Allikas: Meediamonitooring

Uute töökohtade arv:

Algtase 2023: 0

Sihttase 2029: 5

Allikas: Projektide elluvijate tagasiside (kogutakse e-PRIA-s)

Toetust saanud ettevõtete arv:

Algtase 2023: 0

Sihttase 2029: 15

Allikas: Projektide elluviijate tagasiside (kogutakse e-PRIA-s)

Toetatud projektide arv:

Algtase 2023: 0

Sihttase 2029: 6

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: Vastavus strateegia visiooni ja eesmärkidega (20%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas ja kuidas on taotlus seotud visiooni ja eesmärkidega – kas ja mil määral aitab projekti elluviimine nende saavutamisele kaasa. Hinnatakse, kas ja kuidas taotlus panustab taotlus konkreetse meetme väljundnäitajate sihttasemetega saavutamisse

•Skaala:

o0: Taotlus ei ole strateegiaga seotud ega panusta ühtegi väljundnäitajasse.

o1: Taotlus on strateegiaga vähesel määral seotud ja panustab ühte väljundnäitajasse.

o2: Taotlus on strateegiaga enamjaolt seotud ja panustab enam kui ühte väljundnäitajasse.

o3: Taotlus tuleneb otseselt strateegia visioonist ja eesmärkidest ning panustab kõiki konkreetse meetme väljundnäitajatesse.

Panus rohepöördesse (10%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas ja kuidas taotlus panustab keskkonna- ja kliimasõbralike (sh bio- ja ringmajandus) lahenduste väljatöötamisse (sh näiteks kohalike ressursside kasutamine, taastuenergia rakendamine, taaskasutus, ringmajandus jms)

•Skaala:

o0: Taotlus ei panusta keskkonna- ja kliimasõbralike lahenduste väljatöötamisse.

o1: Taotlus panustab keskkonna- ja kliimasõbralike lahenduste väljatöötamisse vähesel määral.

o2: Taotlus panustab keskkonna- ja kliimasõbralike lahenduste väljatöötamisse osaliselt.

o3: Taotlus on keskkonda taastav ja kliimasõbralik.

Uuenduslikkus (10%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas ja mil määral on tegemist uuendusliku lähenemisega.

•Skaala:

o0: Taotlus ei ole uuendusliku iseloomuga.

o1: Taotlus on uuendusliku iseloomuga taotleja

jaoks. o2: Taotlus on uuenduslik tegevuspiirkonnas.

o3: Taotlus on uuenduslik ka väljaspool tegevuspiirkonda.

Koostöisus (10%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas projekti elluviimine ja/või tulemuste kasutamine toimub koostöös, samuti kas projekti elluviimise järgselt tekivad koostöösidemed.

•Skaala:

o0: Taotleja viib projekti ellu ilma partneriteta, tulemused kuuluvad üksnes taotlejale.

- o1:** Projekti elluviimine toimub koostöö omas sektoris/valdkonnas, kaasatud on vähemalt 1 partner. **o2:** Projekti elluviimine toimub vähemalt kahe sektori koostöös, kes kõik saavad projektist kasu, kaasatud on enam kui 1 partner.
- o3:** Projekt viiakse ellu kolme sektori sisulises koostöös, tulemused on mõeldud kõikidele kasutamiseks.

Tulemuste majanduslik elujõulisus (20%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas ja mil määral on projekti tulemused tagatud peale toetusrahade lõppemist, kuidas on kaetud objektide majanduskulude katmine, vajalik kliendibaas vms.

•Skaala:

o0: Tegevused lõppevad projekti lõpuga, investeringuobjekti edasine ekspluateerimine ei ole läbi mõeldud.

o1: Projekti tulemused on vähesel määral kestlikud.

o2: Projekti tulemused on enamjaolt kestlikud.

o3: Projekti tulemused on arusaadavalt jätkusuutlikud (näiteks teenuse osutamine jätkub ka peale projekti lõppu).

Taotluse realistlikkus (10%):

•Kirjeldus: Hinnatakse, kas projektis kavandatud tulemuste saavutamine ning eelarve ja ajakava on selged ning realistlikud

•Skaala:

o0 – Tulemuste saavutamine ei ole usutav, ajakava ja eelarve on

ebarealistlikud **o1** – Tulemuste saavutamine on vähesel määral usutav

o2 – Tulemuste saavutamine on enamjaolt usutav

o3 – Projekti eelarve on põhjendatud (nt hinnapakumistega kaetud), ajakava on realistlik. Projekti tulemuste saavutamine on usutav

Taotluse kvaliteet (10%)

•Kirjeldus: Hinnatakse taotluse kvaliteeti – osade omavahelist sidusust, keelelist ja vormistuslikku korrektsust, asjakohaste lisade olemasolu.

•Skaala:

o0 – Taotluse osad ei ole üksteisega loogiliselt seotud, tekst on raskesti mõistetav, keeleliselt ebakorrektned

o1 – Taotluse osad on üksteisega vähesel määral seotud, tekst on ebakorrektned ja üldjoontes mõistetav

o2 – Taotluse osad on üksteisega üldiselt seotud, tekst on enamjaolt mõistetav ja korrektned

o3 – Projekti eesmärgid, tegevused ja tulemused on omavahel loogiliselt seotud. Taotlus on koostatud keeleliselt ja vormiliselt korrektselt, sisaldades asjakohaseid lisadokumente.

Taotleja suutlikkus (10%)

•Kirjeldus: Hinnatakse taotleja võimekust projekti ellu viia, sh, kuid mitte ainult varasem kogemus,

majanduslik võimekus, kompetentsus

•Skaala:

o0 – Taotleja ja/või tema meeskonnaliikmete võimekus projekti ellu viia on väga väike – varasemad kogemused puuduvad, võimalik kulude suurenemine tingib tõenäoliselt projekti katkestamise, meeskonnaliikmetel puuduvad projekti elluviimiseks vajalikud teadmised ja oskused

o 1 – Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on osaline võimekus projekti ellu viimiseks

o 2 – Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on üldiselt võimekus projekti ellu viimiseks olemas

o3 – Taotlejal ja/või tema meeskonnaliikmetel on varasem kogemus projektide elluviimisel, võimekus tagada omafinantseering või isegi katta kallinemine, olemas on vajalikud teadmised ja oskused projekti tulemuslikuks elluviimiseks

ÜPP-strateegiakava erieesmärk, mille saavutamisele strateegia meetme

rakendamine enim kaasa aitab.: Tadmiste ja oskuste arendamise meede aitab enim kaasa Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/2115 artiklis 7 sätestatud erieesmärgile nr 8, mis keskendub tööhõive, majanduskasvu, soolise võrdõiguslikkuse, sotsiaalse kaasatuse ja kohaliku arengu edendamisele maapiirkondades, sealhulgas ringbiomajanduse ja säästva metsamajanduse aspektidele.

4.5 LEADER-koostöö

Meetmeleht

Muudan strateegia meetmelehte: Jah

Märkused ja selgitused meetmelehe muutmise korral: Täpsustus on tehtud hindamiskriteeriumite välja osas. Aluseks määrus "Kohaliku tegevusgrupi toetus ja LEADER-projektitoetus" §27 lg 2 ja Piiriveere Liider strateegia 2024–2027+ p.1.2.5.

Strateegia meetme rakendamise vajaduse lühikirjeldus: Meede vajalik, et edendada kogukondade koostööd, tuua piirkonda parimaid praktikaid ja uuenduslikke lahendusi ning võimestada kohalikke eestvedajaid ja noori, toetades seeläbi kogukondade arengut ja strateegiliste eesmärkide saavutamist **Strateegia meetme eesmärk ja saavutatav tulemus:** Eesmärk: Piiriveere Liider osaleb aktiivselt sise- ja välisriiklikes koostöövõrgustikes, et parimad praktikad piirkonnas leviksid.

Saavutatav tulemus:

Projektide tegevustes osalejate rahulolu: Vähemalt 75% vastanutest on väga rahul või rahul.

Peamised koostööprojektide valdkonnad:

Kogukondade koostöö, sh eestvedajate leidmine ja võimestamine, noorte kaasamine, kogukonnainnovatsioon (arukad kogukonnad, nutikas transport).

Taotlejate ettevalmistamine, innovatsioon (uuenduslikke lahendusi loovad projektid).

Ettevõtete ning teadus- ja arendusasutuste koostöö initsieerimine.

Need tegevused võimaldavad tuua piirkonda parimaid praktikaid ja uuenduslikke lahendusi, mis aitavad kaasa strateegiliste eesmärkide saavutamisele ja kogukondade tugevdamisele.

Toetuse saajad: kohalik tegevusgrupp MTÜ Piiriveere Liider

Toetatavad tegevused: Koolitused, õppereisid, turundus, ekspertide kaasamine, asjade ost (kui see on tegevuse elluviimiseks vältimatult vajalik), projektijuhtimine.

Kohaliku tegevusgrupi nõuded projektitoetuse taotlejale ja toetuse saajale (sh. meetmes lubatud taotlejad ning dokumendid, mida peab projektitoetuse taotleja esitama taotluse esitamisel): Tegevus tuleb ellu viia Piiriveere Liidri tegevuspiirkonnas või peab see olema suunatud tegevuspiirkonna hüvanguks

Toetuse maksimaalne suurus ja määr: Toetuse

määr: 90% Toetuse summad: Otsustab üldkoosolek

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 2021/2115 artiklis 7 sätestatud näitajad ja ÜPP- strateegiakavas nimetatud sihtvärtus: Näitajad vastavalt määrusele (EL) nr 2021/2115 artiklile 7: R.27: Keskkonnasäästlikkusele ning kliimamuutuste leevendamisele ja nendega kohanemise eesmärkidele kaasa aitavate projektide arv.

R.37: Uute töökohtade arv, mis on loodud ühise põllumajanduspoliitika projektide raames. R.39: Toetatud maapiirkondade ettevõtete arv, sealhulgas biomajanduse ettevõtted.

ÜPP-strateegiakavas nimetatud sihtvärtus:

Projektide tegevustes osalejate rahulolu: Vähemalt 75% vastanutest on väga rahul või rahul.

Need näitajad ja sihtvärtus on olulised LEADER-koostöömeetme raames, et tagada projektide mõju ja tõhusus keskkonnasäästlikkuse, kliimamuutustega kohanemise, uute töökohtade loomise ja

maapiirkondade ettevõtete toetamise osas

Strateegia meetme indikaatorid ja sihttasemed: Projektide tegevustes osalejate rahulolu:

Algtase 2023: Ei ole mõõdetud

Sihttase 2029: Vähemalt 75% vastanutest on väga rahul või rahul

Allikas: Uuring koostööprojektides osalenute hulgas

Kaasatud Eesti-siseste organisatsioonide arv:

Sihttase 2029: Ei ole määratud sihttaset, jälgitakse kaasatud organisatsioonide arvu

Kaasatud rahvusvaheliste organisatsioonide arv:

Sihttase 2029: Ei ole määratud sihttaset, jälgitakse kaasatud organisatsioonide arvu

Noortealgatuste arv:

Sihttase 2029: Ei ole määratud sihttaset, jälgitakse algatuste arvu

Need indikaatorid ja sihttasemed on olulised LEADER-koostöömeetme raames, et mõõta projektide mõju ja tõhusust, eriti osalejate rahulolu ning kaasatud organisatsioonide ja algatuste arvu osas .

Projektitoetuse taotluste hindamiskriteeriumid: Koostööprojektid kiidab heaks üldkoosolek, hindamiskriteeriume koostööprojektide puhul ei rakendata.

ÜPP-strateegiakava erieesmärk, mille saavutamisele strateegia meetme rakendamine enim kaasa aitab.: LEADER-koostöömeede aitab kaasa ülalloodud erieesmärgi saavutamisele, keskendudes peamiselt järgmiste tegevuste kaudu:

Kogukondade koostöö: Edendab kogukondade koostööd, kaasates eestvedajaid ja noori ning soodustades kogukonnainnovatsiooni (nt arukad kogukonnad, nutikas transport).

Taotlejate ettevalmistamine: Toetab innovatsiooni ja uuenduslike lahenduste loomist projektides.

Ettevõtete ning teadus- ja arendusasutuste koostöö initsieerimine: Soodustab koostööd ettevõtete ja teadusasutuste vahel, et tuua piirkonda uusi teadmisi ja parimaid praktikaid.

Koostööprojektide elluviimine ja kaasatud osapoolte rahulolu ning kaasatud organisatsioonide arv on näitajad, mille kaudu strateegia meetme mõju ja panust hinnatakse.

Lisadokumendid

Faili nimi	Dokumendi liik	Selgitus
ÜK 3.asice	Otsuse ära kiri	Üldkoosoleku otsus
ÜK 3.asice	Otsuse vastuvõtnud organi liikmete nimekiri	reg leht